

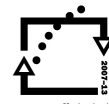
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování oboru Člověk a jeho svět s cíli v oblasti čtenářství

<p>Název učební jednotky (téma)</p>	<p>Kočka domácí</p>
<p>Stručná anotace učební jednotky</p>	<p>Ve vyučovací jednotce se žáci seznámí se základními informacemi o kočce domácí (stavba těla, přizpůsobení k lovu, smysly).</p> <p>Žáci pracují samostatně, ve dvojicích a společně.</p> <p>Ve fázi evokace pracují žáci metodou kostky. Protože se jedná o nácvik této metody, využívají pouze první čtyři stěny.</p> <p>Žáci metodou I.N.S.E.R.T. získávají z obrázku s popisky informace o kočce domácí, zaznamenávají si je do tabulky a sdílí ve skupinách.</p> <p>Na závěr učební jednotky porovnávají získané informace o kočce s člověkem pomocí Vennových diagramů.</p>
<p>Nutné předpoklady</p> <p>(Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci ovládají práci s metodou I.N.S.E.R.T., Vennovy diagramy a volné psaní.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Časový rozsah učební jednotky</p>	<p>90 minut</p>						
<p>Věk žáků (ročník)</p>	<p>4. ročník</p>						
<p>Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)</p>	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
							Ano
<p>Vyučovací obor(y)</p>	<p>Člověk a jeho svět</p> <p><i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. • Žák porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. 						
<p>Dlouhodobé cíle</p> <p>(Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</p>	<p><i>Klíčové kompetence</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací. • Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory. • Žák se výstižně vyjadřuje. • Žák účinně spolupracuje ve skupině. • Žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy. 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>Čtenářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák si buduje význam textu, ten neustále podrobuje kontrole a upřesňuje ho, klade si otázky v průběhu četby. • Žák vychází z dosavadních vědomostí a zkušeností, porovnává s nimi čtený text, propojuje text s tím, co už věděl dřív. • Žák hodnotí kvalitu textu a reaguje na text různými způsoby, jak racionálně, tak emocionálně.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>Člověk a jeho svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák popíše části těla kočky domácí a uvede příklady toho, jak je kočka využívá pro svůj život. • Žák uvede shodné a odlišné znaky mezi kočkou a člověkem. <p>Čtenářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák vychází z dosavadních vědomostí a zkušeností o kočkách domácích, porovnává s nimi čtený text, propojuje text s tím, co už věděl dřív. • Žák si klade otázky k popiskám obrázku kočky. • Žák rozvíjí různé způsoby myšlení: popis, analýza, asociace, porovnání.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyplněný pracovní list pro evokaci – metoda kostka • Aktivní účast při sdílení volného psaní ve dvojicích • Vyznačené informace metodou I.N.S.E.R.T. na pracovním listu s informacemi o kočce domácí a vyplněná tabulka • Aktivní účast při sdílení tabulky I.N.S.E.R.T. ve skupině • Vyplněný pracovní list s porovnáním kočky a člověka

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Popis učební jednotky

1. Úvodní motivace – rychlí špioni (5–15 min)

Žáci se rozdělí do skupin a určí si pořadí, v kterém si budou chodit pro indicie (Příloha A). Jakmile si je některá skupina jistá, může se přihlásit a sdělit řešení.

Délka aktivity závisí na tom, zda děti již metodu znají a na tom, jaké zvolíme indicie.

2. Kostka – nácvik metody (35 min)

Po vyluštění tématu dnešní hodiny seznámíme děti s naším záměrem – naučit se novou metodu pro přípravu na samotné učení (modelovou kostku, na jejíchž stěnách máme názvy jednotlivých myšlenkových operací (Popiš, Porovnej, Asociuj, Analyzuj, Aplikuj, Argumentuj), máme schovanou např. za zády, na koberci pod šátkem apod.). Poté dětem kostku ukážeme, a buď jim rovnou povíme, nebo je necháme hádat, jak se nová metoda jmenuje.

Postupně ukazujeme všech šest stěn kostky a čteme společně jejich názvy. Vysvětlíme, že tyto názvy, úkoly, co máme dělat, nás budou nutit přemýšlet o našem dnešním tématu – o kočce různými způsoby. Přestože některé výrazy budou dětem neznámé, nebudeme se zatím pouštět do podrobnějšího popisu a slíbíme dětem, že se každé stěně budeme věnovat postupně a že dnes, protože s učením začínáme, navíc nebudeme chtít zvládnout všechny stěny, ale jen první čtyři. Úkol každé stěny budeme plnit za pomoci volného psaní, jehož pravidla již děti znají.

Rozdáme dětem pracovní listy (Příloha B) a pustíme se do evokace.

Na tabuli máme pokyny připravené i v písemné variantě (Příloha C), aby si děti mohly v případě potřeby úkol připomenout a nerušily ostatní.

Přečteme název 1. stěny – „Popiš“ a přečteme si pomocné otázky z pracovního listu – (Představ si kočku. Jak vypadá? Jaké má tvary, barvy, jak je velká?). Odstartujeme volné psaní. Podle situace volíme čas mezi dvěma až třemi minutami.

Přečteme název 2. stěny – „Porovnej“ (Čemu se podobá? Od čeho se liší?) a postupujeme stejným způsobem jako u

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>předchozího úkolu.</p> <p>Stejně pracujeme se 3. i 4. stěnou, tedy s pokyny „Asociuj“ (Co tě napadne, když se řekne kočka? Na co si vzpomeneš?) a „Analyzuj“ (Z čeho se skládá? Jak je „udělaná“? Co v ní je?).</p> <p>Jakmile děti mají hotovou i poslední část volného psaní, vysvětlíme další úkol. Vyberou si jednu část svého volného psaní, o které si myslí, že se jim povedla nejvíc, a tu přečtou spolužákovi v lavici. Spolužák pozorně poslouchá a po skončení předčítání nejdříve vysloví, ocenění, co se mu v textu líbilo. Poté zformuluje a vysloví otázku, která ho při poslechu napadla.</p> <p>Po splnění obou úkolů si děti role vymění.</p> <p>Na závěr můžeme udělit slovo dvěma až třem dobrovolníkům, kteří se o svůj text chtějí podělit nebo se pochlubit ostatním.</p> <p>3. Uvědomění si významu nových informací – stavba těla kočky metodou I.N.S.E.R.T. (30 min)</p> <p>Rozdáme dětem další pracovní list (Příloha D) a vyzveme je, aby s informacemi pracovaly metodou I.N.S.E.R.T. Po dokončení práce vyplní tabulku tak, aby pro každou značku měly alespoň jednu informaci – zdůrazníme, že budeme chtít, aby opravdu nejdříve vyplnily jednu informaci pro každou značku a teprve poté druhou informaci ke každé značce atd. tak, aby se nestalo, že někdo bude vypisovat informace jen k jedné značce a na ostatní mu již nezbude čas.</p> <p>Po dokončení se děti posadí do skupin, ve kterých pracovaly již na začátku při motivační aktivitě a sdílejí poznámky ve svých tabulkách.</p> <p>4. Reflexe – Vennovy diagramy (10 min)</p> <p>Do posledního pracovního listu (Příloha E) žáci na základě získaných informací porovnají kočku a člověka.</p>
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Seznam indicií</p> <p>Příloha B – Kostka</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>Příloha C – Popis práce na tabuli</p> <p>Příloha D – Stavba těla kočky</p> <p>Příloha E – Vennovy diagramy</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Kateřina Vrtišková</p> <p>ZŠ Vrané nad Vltavou</p> <p>U Školy 208, 252 46 Vrané nad Vltavou</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná sebereflexe učitele

(následuje po odučení učební jednotky)

**Co se mi osvědčilo
během vyučování** (co
fungovalo, mělo úspěch,
z čeho jsem měl/a
radost).

Aktivita rychlí špioni děti velmi bavila, těšily se na každou novou indicii a měly radost z odhaleného tématu.

Skutečná plastová kostka (s hranou cca 9 cm) s přelepenými tečkami čtverci s názvy stěn.

Stěny kostky s názvy jsem ještě navíc zakryla samolepicími lístečky s velkými počátečními písmeny pokynů (2xP a 4xA) – děti byly zaujaté tím, že jsme samotné názvy stěn nejprve odhalovali postupným slupováním těchto lístečků.

U odhalení stěny Asociace se již děti začaly ptát, co to znamená, ale neměly žádný problém s tím, že se pravý význam dozvědí za chvíli v průběhu další práce. U stěny „Analyzuj“ a „Aplikuj“ hned hlásily, že ta slova znají a měly z toho radost.

Protože popis postupu práce je dost dlouhý, osvědčilo se mi promítnout ho na interaktivní tabuli a postupně odkrývat, navíc písmo bylo dostatečně velké a děti se k návodu mohly vracet v průběhu práce opakovaně.

Velkou pomocí byly pro děti návodné otázky k jednotlivým názvům stěn kostky.

Děti s metodou I.N.S.E.R.T. pracují poměrně často, tentokrát ale poprvé neměly souvislý text, ale obrázek s popisky (obrázek chtěly hned vybarvovat ☺), ale zvládly to velmi dobře.

Po této jednotce jsem děti nechala v hodině výtvarné výchovy vyrábět nebo malovat kočku dle vlastní volby. Měly možnost využít jakékoli pomůcky ve třídě a všechny se nadšeně pustily do práce.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>Po dokončení volného psaní u druhé stěny kostky již děti značně bolely ruce, tak jsme je alespoň „vyklepávali“ jako když jsme se učili psát v první třídě 😊.</p> <p>Problémy dělala některým dětem formulace konkrétní pochvaly, ocenění vybrané stěny kostky u spolužáka. Obcházela jsem dvojice a pomáhala dětem, aby jejich uznání neskončilo u věty „Máš to hezký, napsal jsi to dlouhý,...“.</p> <p>Doporučila bych nevybírat pro čtení nahlas jen dobrovolníky a jen texty samotné, ale právě kvůli potížím s formulacemi uznání, případně otázek bych příště vyzvala děti, u kterých jsem si během práce ve dvojicích všimla kvalitních pochval a otázek, aby je přečetly ostatním a přímo na nich demonstrovala, proč je to takto správně, co je na tom správně.</p> <p>Bylo potřeba upozorňovat děti na zadání, aby do tabulky I.N.S.E.R.T. psaly po jedné informaci je každé značce a teprve pak, když jim zbude čas, informace druhé, třetí, ...</p> <p>Při sdílení tabulek ve dvojici bych příště vyzvala děti, aby se nejdříve věnovaly tomu, co mají u značky „-“ a „?“ , aby se skutečně rozběhla diskuze a mohly si i navzájem ujasňovat a vysvětlovat.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>Změny jsou již zahrnuty v popisu učební jednotky.</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rychlí špioni – indicie

Navržené indicie berte jako inspiraci, my jsme využili čtyři a stačilo to, záleží také na aktuálních zkušenostech dětí.

Devatero pohádek

Klubíčko vlny

Devět životů

Utržené sluchátko

Hezká ženská

Lovec myší

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Asociuj</p> <p>Co tě napadne, když se řekne kočka? Na co si vzpomeneš?</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Analyzuj</p> <p>Z čeho se skládá? Jak je „udělaná“? Co v ní je?</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POSTUP PRÁCE NA TABULI

1. Ke každé stěně kostky piš na pracovní list volným psaním.
 - piš stále dál, nevracej se k napsanému, piš v celých souvislých větách
 - piš po celou stanovenou dobu, nezastavuj se
 - nemusíš přemýšlet nad pravopisem, chyby nyní nevaří
 2. Vyber si jednu stěnu kostky, o které si myslíš, že se ti povedla nejvíc a označ si ji.
 3. Nyní budete pracovat ve dvojici.
 - přečti spolužákovi vybranou stěnu kostky
 - ten, kdo poslouchá, si po skončení čtení připraví a zapíše jedno ocenění a jednu otázku
 - poté přečte připravenou pochvalu, kterou si ten, kdo četl ze své kostky, vyslechne a poděkuje
 - nakonec bude položena a zodpovězena připravená otázka

Po splnění těchto úkolů se vystřídáte a stejným způsobem budete pracovat ještě jednou.
 4. Dobrovolníci se o svůj vybraný text mohou podělit s ostatními čtením nahlas.
 5. Na pracovní list budete pracovat metodou I.N.S.E.R.T. Pro jistotu si připomeneme značky, které pro ni používáme. Snažte se každou značku použít alespoň jednou, pokud to nepůjde, nevaří.
 - ✓ - znám, vím
 - +
 - - nevěřím, je v rozporu s tím, co jsem si myslel(a)
 - ? - nerozumím; chtěl(a) bych vědět víc
- Do tabulky na druhou stranu pracovního listu si svými slovy vypiš ke každé značce alespoň jednu informaci.
6. Posadte se do skupin, v kterých jste pracovali na začátku hodiny. Dostanete čas (5 - 10 minut) na sdílení svých poznámek. Můžete o nich mezi sebou diskutovat, odpovídat na "otazníky" spolužáků, pokud znáte odpověď.
 7. Posledním úkolem dnešní hodiny bude porovnání kočky domácí s člověkem. Využijete k tomu Vennovy diagramy a budete vycházet z informací, které jste získali při práci s obrázkem a při sdílení ve skupinách.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kočka domácí

Kočka je šelma 9 týdnů.
Kotata se rodí slepá, hluchá,
ale ovrstěná.
Po narození sají mateřské
mléko, proto patří mezi
savce.

K lovu přispívají pružné a svalnaté tělo.

Vnitřní části těla

- najisťují
- pohyb
 - dýchání
 - výživu
 - rozmnožování

Lesk na ploše 1cm²

je až 20 000 chlupů

(jeden centimetr čtvereční)

Vynikající sluch díky pohyblivým ušním boltecím.

Kůže je pokrytá srstí

Vynikající zrak štíhláice v oku se ka šera rozšiřují a kočka tak vidí i ve tmě

Vynikající čich nalézá kořisti orientuje se v prostředí komunikuje s ostatními kočkami

Ostří kuby určení k bránění potraviny a k usmrcení kořisti

Zadní nohy čtyři prsty

Přední nohy pět prstů

Ostří nezatažitelné drápy umožňují neslyšný pohyb a usmrcení kořisti

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vennovy diagramy

